

ศาลทหารเป็นศาลที่สังกัดกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้รับผิดชอบงานธุรการของศาล องค์การบริหารกระบวนการยุติธรรมทหารไทย คือ กรมพระธรรมนูญซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีเจ้ากรมพระธรรมนูญเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบวางระเบียบราชการศาลทหารและอัยการทหาร ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 ผู้ที่ทำหน้าที่พิจารณาคดีในศาลทหาร ได้แก่ ตุลาการ ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท คือ ตุลาการพระธรรมนูญและตุลาการนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มิได้ศึกษาถึงความเป็นอิสระของตุลาการนายทหารสัญญาบัตร เนื่องจากเป็นลักษณะพิเศษของศาลทหารที่ให้นายทหารสัญญาบัตรที่มีได้สำเร็จการศึกษาวิชากฎหมายเข้าร่วมเป็นตุลาการ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดทราบมูลเหตุ และมีส่วนในการตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดตามความเหมาะสม และหาทางป้องกันมิให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำความผิดเช่นนั้นอีก ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การปกครองบังคับบัญชาทหารโดยรวมต่อไป

ความเป็นอิสระของศาล ถือเป็นสาระสำคัญของการใช้อำนาจตุลาการเพราะการที่ศาลจะมีความเป็นกลางหรือปราศจากอคติได้ต่อเมื่อผู้พิพากษาหรือตุลาการได้รับการ

ประกันความเป็นอิสระในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ในหมวดว่าด้วยศาลได้กำหนดมาตรฐานความเป็นอิสระของศาลไว้เพื่อเป็นหลักประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชน รวมทั้งได้รับรองความมีอยู่ของศาลทหารไว้ในหมวดดังกล่าว แต่การที่ศาลทหารจะเป็นศาลอย่างแท้จริงสามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้อย่างเป็นกลางและปราศจากอคติได้นั้น จำเป็นต้องสร้างหลักประกันความเป็นอิสระให้ศาลทหารมีมาตรฐานเดียวกับศาลระบบอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นหลักประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของทหารในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐแล้ว ยังจะทำให้ศาลทหารสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือจากสังคมด้วย เพราะศาลทหารไม่ได้จำกัดเขตอำนาจเฉพาะความผิดที่เกี่ยวกับกฎหมายอาญาทหารเท่านั้น แต่ยังมีเขตอำนาจตามกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาที่ใช้บังคับโดยทั่วไปด้วย

ปัจจุบันศาลทหารของไทยยังขาดหลักประกันความเป็นอิสระทั้งในทางองค์กร ศาลทหารและตุลาการศาลทหาร เนื่องจากศาลทหารเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมและตุลาการศาลทหารยังคงมีฐานะเป็นเพียงข้าราชการทหารที่อยู่ภายใต้สายการบังคับบัญชาทางทหารเหมือนกับข้าราชการทหารทั่วไป ดังนั้น การที่จะดำรงสถานภาพของศาลทหารไว้ในฐานะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการรักษาวินัยทหารภายใต้หลักการตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอย่างสมบูรณ์จำเป็นต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้จัดทำข้อเสนอให้ปรับปรุงระบบศาลทหารเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างคณะกรรมการตุลาการศาลทหารในรูปแบบใหม่ให้เหมาะสมและมีความเป็นอิสระ โดยการกำหนดให้ศาลทหารมีความเป็นอิสระในทางองค์กร โดยอาศัยแนวทางการปรับปรุงจากศาลทหารแคนาดาประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งตุลาการพระธรรมนูญจนเกษียณอายุราชการ รวมทั้งการกำหนดให้ตุลาการพระธรรมนูญมีระบบเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในระดับสูงเช่นเดียวกับผู้พิพากษาศาลยุติธรรม เพื่อให้เหมาะสมทัดเทียมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

The Military Court is under the supervision of the Ministry of Defense with the Defense Minister being responsible for the court's general affairs.

The agency that manages judicial processes for Thai soldiers is the Judge Advocate General's Department under the supervision of the Office of the Permanent Secretary. The Judge Advocate General is officially responsible for applying the rules and regulations for prosecutions conducted under the aegis of the Military Court in accordance with the Military Court Act of C. E. 1955.

There are two kinds of judges hearing cases in the Military Court: judge advocates and commissioned judge advocates. This thesis does not

study the power exercised by commissioned judge advocates because of a special characteristic of the Military Court. This characteristic allows commissioned judge advocates who are not graduates in law to advise superiors of those charged with offenses regarding the nature of the offenses in addition to being involved in the appropriate punishment of subordinates who have committed offenses. It is held that policy such as this is conducive to better supervision of all soldiers in the future.

The freedom of the court is essential to the proper exercise of judicial power because neutrality and freedom from prejudice on the part of the court is inseparable from judicial independence in the process of adjudication. In the section on the courts, the Constitution of the Kingdom of Thailand C. E. 2007 stipulates that promulgation of criteria for freedom of the court guarantees the protection of the rights and freedom of individuals. This section also approves of the Military Court, which is said to be able to hear cases in a neutral manner free from prejudice since being able to enjoy the same freedom enjoyed by the civil courts.

Besides protecting the rights and freedom of soldiers as citizens of the country, the Military Court should maintain peace in society in an efficient manner and should receive respect from society as well. The Military Court does not limit its power only to criminal offenses committed by soldiers since its jurisdiction includes the general enforcement of the criminal law and other laws bearing criminal sanctions.

At present, the Thai Military Court still lacks the guarantees to freedom both in regard to the Military Court itself and its judges. This is because the Military Court is under the supervision of the Ministry of Defense and the judges in the Military Court are officers under military discipline just as is the case regarding other military officers. Therefore, there needs to be an improvement in the Military Court's role as an efficient tool for maintaining discipline under the principles of the current constitution.

This thesis consequently proposes an improvement of the Military Court system concerning the structure of the Committee of Judges in the Military Court in the following terms. Proposed is a new form that ensures relevance and freedom. The Military Court should be redesigned by reference to the guidelines issued for the improvement of the Canadian Military Court together with the Constitution of the Kingdom of Thailand C. E. 2007. Criteria for remaining judge advocate pending retirement should be formally and explicitly promulgated. In addition, it is appropriate under current circumstances that judge advocates should have the same system of salary and position stipend (remuneration) at a level as high as that enjoyed by judges of other courts.